

תת"ע 35076/08 - בן שבבו נגד מ.י. ענף תנועה ת"א

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

תת"ע 35076-08 מ.י. ענף תנועה ת"א נ' שבבו

בפני כב' השופט אהרן האוזרמן

בן שבבו

נגד

מ.י. ענף תנועה ת"א

החלטה

בפני בקשה לחישוב פסילה, המוגשת היום ומופנית כנגד גזר דינו של כב' הש' (בדימוס) מאיר דרורי מיום 13.09.11 בו נדון המבקש בנוכחותו, בין השאר לפסילה בפועל של רישיון הנהיגה לתקופה של 9 חודשים, וזאת במסגרת הסדר טיעון עם המאשימה (המשיבה) הכולל תיקון כתב האישום. המבקש היה מיוצג בהליך כולו וכן במעמד גזר הדין על ידי סגורו דאז, עו"ד עמית פלצי.

המבקש נפסל במסגרת גזר הדין בנוכחותו, אולם לא הפקיד את רישיונו במזכירות בית המשפט בתיק זה, מאז גזר הדין.

רישיונו של המבקש אף לא הופקד עם הגשת הבקשה. הבקשה עצמה גם היא אינה נתמכת בתצהיר. די ב-2 עובדות אלו על מנת למחוק את הבקשה על הסף. לפני משורת הדין החלטתי לקבוע את הבקשה לדיון במעמד הצדדים, וזאת לאחר שהמבקש הפקיד בהוראתי תצהיר חלופי להפקדת רישיון הנהיגה וכן חתם על התחייבות כספית אשר הוטלה גם היא הגזר הדין.

היום התקיים דיון במעמד הצדדים. המבקש באמצעות ב"כ הנוכחי, עתר כי הפסילה תחושב מיום מתן גזר הדין וטעמו בכך שלטענתו, לא ידע כי עליו להפקיד את רישיונו בביהמ"ש וכי סגורו שייצג אותו בתיק לא ידע אותו בכך. לטענת המבקש נפל קרבן למעשה נוכחות על ידי אדם בשם יוסי פרץ, אשר התחזה להיות עורך דין וגבה ממנו ₪ 4,500 כדי לייצגו בתיק זה. נטען כי אותו יוסי פרץ נעזר בעו"ד פלצי, אשר התייצב בשמו של פרץ ביום הדיון, והמבקש מאשר כי בנוכחותו נשפט במסגרת הסדר טיעון עם המאשימה. טענת המבקש היא כי לא נאמר לו כי עליו להפקיד את רישיונו. המבקש לדבריו מתקשה כיום לזכור את מה שהיה בדיון, אולם עומד על כך שמאז הדיון לא נהג ברכב 9 חודשים וזאת על בסיס פסילתו בגזר הדין.

המבקש טוען בנוסף בבקשה בכתב שהגיש כי העונש שהוטל עליו הינו חמור. זאת ועוד, עותר המבקש כי אתחשב

בנסיבותיו האישיות והכלכליות, היותו אב ל-4 ילדים המתקשה בפרנסתם, נזקק לעבוד בניקיון בתים, וזקוק לרישיון הנהיגה לצורך פרנסת בני הבית.

המסגרת הנורמטיבית:

סעיף 42 לפקודת התעבורה (נוסח חדש) התשכ"א-1961 [להלן: "פקודת התעבורה"] קובע כדלקמן:

"(א) פסילה שהטיל בית משפט מקבל או מהחזיק רישיון נהיגה לפי פקודה זו תחל ביום מתן גזר הדין, אם לא הורה בית המשפט הוראה אחרת.

...

(ג) בחישוב תקופת הפסילה לא יבואו במניין:

(1) התקופה שחלפה עד מסירת הרישיון לרשות שנקבעה על כך בתקנות

ובדרך שנקבעה.

(2) תקופה שבה נשא בעל הרישיון עונש מאסר על העבירה

שבגללה נפסל כאמור."

תקנה 556 לתקנות התעבורה התשכ"א-1961 [להלן: "תקנות התעבורה"] משלימה את סעיף 42(ג) לפקודה, ומפרטת כיצד על נאשם שרישיונו נפסל לנהוג, לאמור:-

"ימציא בעל הרישיון את רישיון הנהיגה שלו לאותו בית המשפט שהורה על פסילתו מיד לאחר שהודע לו על הפסילה."

כבר נפסק לא אחת, כי יש ליצור הבחנה בין התוקף הנורמטיבי של הפסילה, לבין חישוב תקופת הפסילה ותחילת מועד מניינה של הפסילה, כפי שנקבעה על ידי בית המשפט. הפסילה נכנסת לתוקף מיד ואילו חישוב תקופת הפסילה מתחיל רק מיום בו הופקד רישיון הנהיגה בתיק בית המשפט בו ניתן גזר הדין (רע"פ 9237/99 רונן מאיר נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו])

הרציונאל שביסוד הדברים, טעם רב בצדו, קרי: אי יצירת תלות בין איסור הנהיגה מכוח צו הפסילה לבין חישובה. לא מתקבל על הדעת שנאשם שנפסל יקבע מתי תחל פסילתו, ברצותו יפקיד את הרישיון ורק אז תחל הפסילה, וברצותו יאריך לעצמו את המועד בה מתחילה תקופת פסילתו.

מעבר לכך יש לציין כי המחוקק בתקנה 557 החמיר עוד יותר בדרישה להפקדת הרישיון לאחר פסילה, ואף קבע בעניינו של נהג שרישיונו נפסל ע"י בימ"ש, אך תוקף רישיון הנהיגה שלו פקע בטרם מתן גזר הדין ולפיכך אין לו לכאורה רישיון להפקיד, כי:-

"א. הודע לבעל הרשיון על פסילת רשיונו על התלייתו ע"י ביהמ"ש או לפי צו של קצין משטרה או לפי החלטה של רשות הרישוי, לפי הענין, ימצא את רשיונו כאמור בחלק זה, אף אם רשיונו אינו בר תוקף אותה שעה".

מתקין התקנות ראה איפוא חשיבות לקבוע הסדר שיכלול מסירה בפועל של רישיון הנהיגה, בין אם הרישיון עדיין בתוקף, ובין אם תוקפו פקע קודם למתן גזר הדין או קודם לביצוע עבירה.

ההיגיון שבצד הוראה זו הוא כי:

" קיים חשש כי מי שנפסל יוסיף לנהוג שלא כדין, תוך שהוא מתחזה, באמצעות הרשיון שנתר בידו, כמי שנהיגתו מותרת. סכנה דומה כרוכה גם ברשיון שתוקפו פקע, הואיל והנידון המוסיף להחזיק בו, עלול לשנות בו פרטים אשר יציגו מצג לפיו הרשיון תקף. מכאן הצורך בקיומו של תהליך מסירת הרשיון".
(ראה: רע"פ 4446/04 ניסים ביטון נ' מ"י (פורסם בנבו).

בבש"פ 2199/03 רונן מאיר נ' מ"י, פ"ד נז(3) 467 קבעה כב' השופטת פרוקצ'יה:
" חובת ההפקדה של רשיון שנפסל ממחישה לבעל הרשיון את עובדת כניסתה לתוקף של הפסילה, ואת משמעותה המלאה והמוחשית של פסילה זו. שוב אין בידו תעודת רשיון, ואין ברשותו מסמך המתיר לו לנהוג. להיעדר תעודת הרשיון ברשות הנאשם ישנה משמעות חינוכית ופסיכולוגית העשויה לגרום להפנמת איסור הנהיגה עד לריצוי מלוא תקופת הפסילה".

סיכומו של דבר: סע' 42(ג) לפקודת התעבורה קבע עקרון, ולפיו התקופה שחלפה מיום גזר הדין ועד למסירת רישיון הנהיגה או הפקדת תצהיר חלף רישיון הנהיגה אצל הרשות המוסמכת - לא תבוא במניין תקופת הפסילה. בעקבות אותו עקרון נקבע הסדר שבתקנה 557 שהוא מינהלי באופיו, שהנחיותיו לעניין מסירת רשיון או חליפו - תצהיר - הן הנחיות ברורות.

ראה: רע"פ 4446/04 ניסים ביטון נ' מ"י; רע"פ 6696/07 אנה קנטר נ' מ"י (פורסם באתר נבו); בבש"פ 2199/03 רונן מאיר נ' מ"י, פ"ד נז(3) 467; רע"פ 9237/99 רונן מאיר נ' מ"י, פ"ד נד(1) 492.

ביהמ"ש המחוזי ת"א כב' הש' קובי ורדי בב"ש (ת"א) 93492/06 סאמי חמאד נ' מ"י (פורסם בנבו) קבע:

" לטעמי, במקרים של פסילת רשיון נהיגה, יש לדקדק ולהקפיד קלה כחמורה, על קיומן של תקנות התעבורה, כפי שהדבר בא לידי ביטוי גם בפסיקת ביהמ"ש העליון".

בב"ש (מחוזי י-ם) 9315/07 תאופיק אבו תאיה נ' מ"י, תק-מח, 2007 קבע כב' השופט רביד כי:

" אין באי ידיעת המבקש, כטענתו, הוראות פקודת התעבורה והתקנות שהותקנו מכוחה, כדי לפטור מבקש מן החובה לפעול בהתאם להסדר הקבוע בהן, על מנת שיחול מניין

עמוד 3

**תקופת הפסילה מלהחזיק רשיון נהיגה", וכך גם ברע"פ 169/99 משה בירן נ' מ"י, תק-על
112 (1)99.**

ומן הכלל אל הפרט:

אין מחלוקת כי רישיונו של המבקש היה בתוקף בעת מתן גזר הדין בתיק דנן (בתאריך 13.09.11).

למעשה המבקש בעצמו הוא זה שביקש מביהמ"ש עיכוב ביצוע של 60 ימים לצורך התחלת הפסילה כאשר לצורך תחילת ריצוייה ניתנה ארכה עד יום 15.11.11. הרישיון לא הופקד במזכירות ביהמ"ש באותו יום, למעשה לא הופקד כלל.

כאן המקום לציין כי גם חתימת התחייבות כספית שהוטלה על המבקש בגזר הדין להתחייב בחתימתו על סך 10,000 ₪ להימנע מביצוע העבירות בהן הורשע לתקופה של 3 שנים מיום גזר הדין לא נחתמה על ידי המבקש, עד למועד הגשת הבקשה, ונחתמה למעשה רק לאחר החלטה נוספת של מותב זה בעניין. נראה כי המבקש בחר להפר את כל החלטות ביהמ"ש בגזר הדין.

רישיונו של המבקש היה בתוקף, והיה מצוי בידיו של המבקש ביום מתן גזר הדין. אין ספק כי על המבקש היה אפוא לפעול כאמור בסעיף 42 לפקודת התעבורה ובתקנה 556(א) לתקנות התעבורה, כלומר להפקיד את רישיונו מיד עם תום עיכוב הביצוע שניתן בגזר הדין, לא יאוחר מיום 15.11.11.

בנסיבות כמתואר היה על המבקש להפקיד את רישיונו על מנת שתחל מניין תקופת הפסילה שביהמ"ש הטיל עליו. אם לא עשה כן אין למבקש להלין אלא על עצמו.

הכלל הקבוע בחוק הוא כי חישוב עונש פסילת רשיון נהיגה יחל מיום הפקדת רשיון או תצהיר חלופי (במקרה והנאשם מצהיר כי אין בידו רשיון תקף) - במזכירות ביהמ"ש.

עיינתי בבקשה שהוגשה והאזנתי לטעוני הצדדים היום בפני. לא מצאתי כל סיבה להאמין כי קיימות נסיבות מיוחדות שהם המצדיקות סטייה מהכלל האמור. וודאי שהדברים נכונים כאשר המבקש נכח בביהמ"ש במועד גזר הדין, ונפסל לפיכך בנוכחותו.

זאת ועוד, המבקש היה מיוצג בכל משך ההליך על ידי סנגור. גזר הדין סוכם בין הצדדים במסגרת של הסדר טיעון, כאשר בכתב האישום בוצע תיקון משמעותי על ידי מחיקת סעיף הנהיגה בשכרות (ס' 62(2) לפקודת התעבורה) שתוקן לנהיגה תחת השפעת משקאות משכרים (תקנה 26(2) לתקנות התעבורה).

אשר לטענות שמעלה המבקש כלפי אותו מתחזה בשם יוסי פרץ, אשר התחזה לטענתו כעורך דין והונה אותו כמפורט לעיל, אינני מוצא קשר בין הדברים שכן המבקש נכח כאמור בביהמ"ש במעמד

גזר הדין. המבקש מאשר גם כיום כי הבין במעמד גזר הדין כי הינו פסול על פי הסכמה עם המאשימה בהסדר טיעון, לתקופה של 9 חודשים.

פרוטוקול הדיון בפני ביהמ"ש משקף כי ביהמ"ש אף נעתר לבקשת המבקש לעכב תחילת ביצוע הפסילה בחודשיים. עצם הבקשה לעכב ביצוע כמופיע בפרוטוקול, כאשר הבקשה בוודאי נשמעה בקול רם באולם בית המשפט ולו בשעה שנתבקשה ונרשמה על ידי ביהמ"ש בפרוטוקול הדיון, מעידה כי המבקש נטל חלק בדיון וכי הוסבר לו בוודאי חובתו להפקיד הרישיון במסגרת עיכוב הביצוע.

מאחר וניתן עיכוב ביצוע של 60 יום לא ברור כיצד טוען המבקש כיום כי לא נהג ברכב מיום גזר הדין, וטענה זו אין לה על מה שתסתמך.

נוכח האמור ולאחר עיון בבקשה ובנימוקיה אני מוצא בנוסף כי לא נגרם למבקש כל עיוות דין.

לא למותר לציין פעם נוספת כי המבקש היה מיוצג ע"י סגור אשר חזקה כי שמר על זכויותיו וכן ליווה אותו לפני במהלך ואף אחרי הדיון, וחזקה כי הודיע למבקש על ההליך הפרוצדוראלי ששל הפקדת הרישיון המתבקשת לביצוע פיזית במזכירות בית המשפט.

בנסיבות כאמור ולאור הנימוקים כמפורט, הבקשה לחישוב הפסילה מיום גזר הדין נדחית.

הפסילה תחושב מיום הפקדת תצהיר חלופי להפקדת רישיון הנהיגה במזכירות ביהמ"ש (10.02.14) ובמצטבר לכל פסילה אחרת, על פי הוראות פקודת התעבורה.

מזכירות תודיע החלטה זו לצדדים.

ניתנה היום, ט"ו אדר ב תשע"ד, 17 מרץ 2014, בהעדר הצדדים.